

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægten Baatrup

ved

Thorvald Madsen

Udgivet af et Slægtsudvalg

1951

Slægten Baatrup

ved

Thorvald Madsen

Udgivet af et Slægtsudvalg

INDLEDNING

Hermed foreligger saa Baatrupslægtens Historie. —

Hvis Kilderne havde været lidt mere meddelsomme og lettere tilgængelig, kunde der nok være skrevet lidt mere af Interesse for Slægten, men selv Kirkebøgerne og de ellers interessante Skifteprotokoller har i adskillige Tilfælde svigtet.

Om Bogens forskellige Afsnit skal blot meddeles, at de Medlemmer af Slægten, der har ejet Slægtsgaarden i Kysing, er betegnet med Bogstaverne A, B, C, D, E og F. De, der omtales under disse Bogstaver, er nu alle døde og hører altsaa Historien til. —

Den yngre og yngste Slægt er betegnet ved Romertal og smaa Bogstaver. —

Haaber at Slægtsbogen maa blive læst med Glæde og Interesse af den nuværende og fremtidige Slægt.

Thorvald Madsen

Baatrupslægtens Historie.

A.

Niels Nielsen (Baatrup)

født 1725 død 23. Januar 1790.

DEN ældste Kirkebog for Saksild-Nølev Pastorater begynder Aaret 1701, og allerede i 1707 nævnes her den første *Niels Nielsen* fra Kysing. Ud for hans Navn staar, at han døde om Formiddagen Kl. 8 slet og blev 56 Aar gl. Trækker vi nu hans Alder fra Døds-aaret faar vi hans Fødselsaar ca. 1651. Men om ham ved vi intet. Det er egentlig først med Aarene 1725 og 1753 vi er paa fast Grund og kan følge Slægten Baatrups Linje op til vore Dage.

I Aaret 1753 oplyser Saksild Kirkebog, at Niels Nielsen af Kysing blev døbt i Saksild Kirke. Faderen, der ogsaa hed Niels Nielsen, er opført som døbt 1725. Han nævnes undertiden i Kirkebogen som *Niels Botrup*, naar han optræder som Fadder, hvad han ikke saa sjælden gør. Desværre kan man ikke finde hans to Gifte-maal, hvilket kan forklares derved, at Hustruerne ikke er født i Saksild Sogn. Hans Dødsaar og Dato findes at være d. 23. Januar 1791. Desuden finder man baade Faderen og Sønnens Navne i Saksild Sogns Folketællingsliste for Aaret 1787. Her staar klart „Niels Nielsen, Hosbonde, Enkemand og 62 Aar gl.“ og trækker

man nu de 62 Aar fra 1787 faar vi netop hans Fødselsaar 1725. Det samme er Tilfældet med Sønnen, der ogsaa er opført og nævnes som Søn af første Ægteskab. Han er i Folketællingsaaet 33 Aar — altsaa født 1753, hvad ogsaa er meget rigtigt. Ligesom Faderen blev Sønnen i daglig Tale kaldt for „*Niels Baatrup*“.

Hvad den gamle „*Niels Botrups*“ to Hustruer hed, og hvor de er fødte, giver Kirkebogen ingen Besked om. De er aabenbart ikke født i Saksild Sogn, og Vielsesaaet er heller ikke opført, eftersom det har været Skik i umindelige Tider, og er det den Dag i Dag, at Vielsen foregik i det Sogn, hvor Hustruen er født, og at hendes Forældre gør Brylluppet, en Skik, der gaar helt tilbage til den graa Oldtid. — Havde der nu været Børn i sidste Ægteskab, kunde der have været en vis Mulighed for at finde denne anden Hustrus Navn, men Ægteskabet var barnløst. Hans første Hustrus Navn kan heller ikke ses, hun nævnes kun ved Barnedaaben, som „*Niels Botrups Hustru*“, og tillige med samme Benævnelse, da hun døde i 1774, men der er dog her føjet til, at hun er 62 Aar gl. Hun maa altsaa være født 1712 i et eller andet Sogn i Nærheden af Saksild. Der var altsaa stor Aldersforskel paa Niels Nielsen sen. og hans første Hustru. Hun er 13 ældre end sin Mand og 41 Aar, da hun i 1753 fødte Sønnen Niels og 44 Aar i 1756, da hun fik en Datter, der døde ret hurtig. Det er ikke saa underligt, at han efter sin første Hustrus Død i 1774 gifter sig igen. — Jeg har skrevet lidt udførligt om disse ægteskabelige Forhold for at vise, hvor vanskeligt, for ikke at sige umuligt, det er at finde Navne, Fødselsaar, Vielsesaar o. s. v., naar Præsten ikke opfører Hustruernes Navne, lidet hensynsfuldt mod Kvinderne skulde man synes.

Hvorfra Navnet Baatrup stammer kan ikke siges

med Sikkerhed, men rimeligvis fra Tiset Sogn, hvor der findes en lille Samling Gaarde og Huse, som i vore Dage hedder Battrup, men som jeg paa Landsarkivet i Viborg fandt i en ældre Skøde- og Panteprotokol fra ca. 1790 opført under Navnet Baatrup. At Navnet stammer fra denne lille By kan der være en vis Rime-
lighed for, eftersom der ved Barnedaabene hos Niels Nielsen i Kysing flere Gange optræder Faddere derfra, og Fadderne blev i Regelen altid taget af Familiens Medlemmer.

B.

Niels Nielsen (Botrup)

født 1753, død 1. Februar 1811.

Ane Mogensdatter,

født 1764, død 1838.

Det blev noget sent for den i 1753 fødte Søn, *Niels Nielsen* i Kysing, inden han fik sig betænkt paa at gifte sig. Medvirkende dertil har nok været Faderens Død, der indtraf 23 Jan. 1791, og Gaarden havde han faaet Skøde paa d. 17 Juni 1790.

Han var 38 Aar, da han med kgl. Tilladelse d. v. s. Kongebrev den 1. April 1791 blev viet i Gylling Kirke til Ane Mogensdatter, hvis Forældre var velstaaende Gaardmandsfolk i Gylling. Ane var født 1764 og var altsaa ved sit Giftermaal 27 Aar. Ret meget ved man ikke om disse to Niels Nielsener, Far og Søn, men de maa have oplevet meget, især Sønnen. Begge har de oplevet Bondestandens Afhængighedsforhold til Godsejerne, navnlig den gamle, der var født 1725. Det var jo ingen Selvejgaard han havde i Kysing, men en Fæstegaard. —

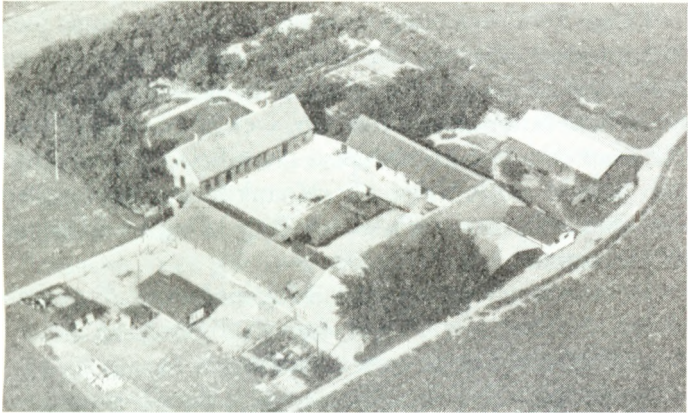
Indtil Udstykningen i 1794 fandt Sted var Kysing en samlet Landsby, der ifølge Matrikuleringen af 1661-62 bestod af 9 Gaarde, hvoraf de 5 havde 10 Td. 3 Skp. og $2\frac{2}{3}$ Fdk. Hartkorn, 2 havde 8 Td. 3 Skp. og $2\frac{2}{3}$ Fdk, og de to sidste 7 Td. 5 Skp og $2\frac{2}{3}$ Fdk. Disse 9 Gaarde ejedes iflg. Ekstraktmatriklen 1680-81 af Hans Meulengracht, vistnok fra København. I Markbogen til Christian d. Femtes Matricul 1683 er der stadig 9 Ejendomme, men nu ejer v. Meulengracht kun een af dem, Resten ejes af velhavende Borgere i Aarhus, Møller Jens Jensen Wissing, Aarhus Mølle, og Købmd. Chr. Jensen Weyerslev, Aarhus. Til den sidste hørte en Gaard, som en Niels Nielsen havde Fæstebrev paa, og da netop dette Navn altid forekommer i Baatrupslægten, er der jo en ret stor Sandsynlighed for, at ogsaa han hører til Slægten.

Hvor længe Kysinggaardene har tilhørt de ovennævnte Aarhus Velhavere kan der ikke siges noget bestemt om, de kom i alt Fald senere under Godserne Østergaard og Konstantinsborg i Ning Herred.

Men da Udstykningen gik for sig i 1794 købte Fæsterne deres Gaarde og blev Selvejere. Ejendommene købtes for 100 Rdl. pr. Td. Hartkorn.

Inden den gamle „Niels Botrup“ døde oplevede han Stavnsbaandets Løsning i 1788, men om han har følt Frihedsgoderne er vel tvivlsomt. Dette kom derimod Sønnen til da Gaarden blev flyttet ud paa Marken og han blev Selvejer. Grunden til Udstykningen og Udflytningen i 1794 var foruden det rent lovmæssige, ogsaa den, at Størstedarten af Kysing By nedbrændte i 1793. Efter denne Lybrand følte det ligesom lettere at flytte ud af det snævre Bysamfund og ud paa den udskiftede Jord. Niels Nielsen flyttede sin Gaard ud paa den Jord, som den Dag i Dag kaldes „Kirkegaard“,

et Navn den har efter den gamle nedrevne Kysing Kirkes Kirkegaard, og med dette fik Gaarden sit Navn. —

„Kirkegaard“, Kysing, Saksild Sogn.

Niels Nielsen og hans Hustru Ane Mogensdatter har ogsaa oplevet Englænderkrigen fra 1807 og Aarene derefter. De boede jo tæt ved Havet og saa ofte de engelske Krigsskibe krydse derude. Desuden var der Kystvagt lige fra Aarhus til Hou. Norsminde, deres nærmeste Nabo og en søgt Havn, indtog en fremtrædende Plads i Kystværnet. Her var Skanser, hvorfra Kanonmunderingerne pegede ud mod Havet og her havde den dygtige Jens Kierulff Overkommandoen. I 1809 listede et engelsk Fartøj ind i Norsminde Havn for at tage en dansk Baad, der laa og lossede Sten, men det blev opdaget af Vagtmandskabet. og Kierulff lod Kanonerne spille og jog derved det engelske Skib bort, dog først efter at det var blevet ramt af det danske Skyts. — For denne Daad blev J. Kierulff i 1809 belønnet af Kong Frederik d. Sjette med Danebrogsordenen, der blev overrakt ham af Kystværnets Øverstkomman-

derende, Baron Gersdorff, ved en Højtidelighed i Norsminde Kro, hvor Kystmilitsen og Omegnens Folk var til Stede.

Uden Tvivl har Niels Baatrup kendt den unge Jens Rasmussen i Kysing, der som en anden Terje Vigen blev taget til Fange af Englænderne og ført til London, hvor han interneredes i 6 Aar i et „Skibsprison“ og fik knap det, han kunde spise, i alt Fald ikke den Mad han kunde taale. Efter sin Hjemkomst overtog han Gaarden i Kysing, og har den Dag i Dag en Mængde Efterkommere i Odderegnet. —

I Niels Nielsens og Ane Mogensdatters Ægteskab fødtes 7 Børn, der alle er fødte i Kysing og døbt i Saksild Kirke. De nævnes herunder:

- 1) 7. Juni 1702 døbt en Datter kaldet *Kirstine*
- 2) 2. Paaskedag 1794 døbt en Søn kaldet *Niels*
- 3) 24. Maj 1796 døbt en Søn kaldet *Mogens*
- 4) 18. Januar 1799 døbt en Søn kaldet *Hans*
- 5) 15. Januar 1802 døbt en Søn kaldet *Erich*
- 6) 22. Juli 1803 døbt en Søn kaldet *Jørgen*
- 7) 12. Januar 1809 døbt en Datter kaldet *Ane Marie*

Den første af Sønnerne og det andet Barn i Rækken fik i Daaben Slægtsnavnet Niels Nielsen og skulde naturligvis med Tiden have Gaarden.

De øvrige Børn maa være flyttet andre Steder hen, da de ikke findes i Kirkebøger, Skifteprotokoller eller lignende. Man ved om den 6. Søn, Jørgen, at han var Kammertjener i København hos et Adelskønskab. Maa- ske har han ligget i København som Gardersoldat. Det var meget almindeligt at disse stoute Karle blev, efter udstaaet Tjeneste, benyttet som Tjenere hos et Her- skab. Som Garder havde de mere end i andre Vaaben- arter erhvervet sig baade Belevenhed og Høflighed.

Den Baatrupske Slægt var i mange Tilfælde høje og ranke Karle, og adskillige af dem blev taget til den kongelige Livgarde. Men forøvrigt kom Jørgen hjem og bosatte sig som Gaardmand i Saksild By og giftede sig med en Maren Hansdatter. Han blev ikke ret gammel, kun 49 Aar gl. døde han af Tæring (Tuberkulose) d. 4. Marts 1853. — Ogsaa Erich ved man lidt om. Han var Tømrersvend i Aarhus og var der en højt betroet ung Mand hos en Tømrermester Vendel. Desuden var han en ret velstaaende Mand, hos hvem hans Søskende ikke gik forgæves, naar det drejede sig om Laan, ogsaa Kromanden Møller i Norsminde kunde Erich laane 200 Rdl. Sølv, og det var paa den Tid (ca. 1830) mange Penge, naar man tager deres ganske vist stigende Værdi i Betragtning efter Statsbankerotten i 1813. —

Erich var ikke gift. Han levede og døde som Ungkarl. —

Den yngste af Børnene, Datteren Ane Marie, der var født 12 Jan. 1809 blev den 7. April 1837 gift med en Gaardmandssøn i Odder, Jens Mikkelsen. Forloverne var Kromand Møller i Norsminde og Niels Botrup.

Om de øvrige Søskendes Skæbne, og hvor de har været bosat melder Saksild Kirkebog ikke noget om. —

C.

Ane Mogensdatter og Ingild Nielsen,

1811 - 1821.

I Aaret 1811 1. Febr. døde Niels Nielsen (født 1753) efter et langt og strengt Sygeleje. En Maaned efter er der Skifte i Dødsboet. Skiftet oplyser, at den afdøde

efterlader sig Enke Ane Mogensdatter, samt 7 Børn. Navnene er de samme som før omtalt og den vedføjede Alder passer efter Fødselsaarene. —

Enkens Laugværge var Jens Mogensen, Gylling, hendes Broder, og Børnenes Formynder Jørgen Michaelsen af Randlev.

Boet var ikke særlig stort: 5 Køer blev vurderet til 36 Rdl. Stk., altsaa 180 Rdl., 2 Kalve og 1 Kvie 40 Rdl. 11 Faar 22 Rdl. ialt 242 Rdl. Desuden var der 4 Arbejdsbæster, der vurderedes til 500 Rdl., 1 Aaringsklod 50 Rdl. Køretøj til 2 Bæster 3 Rdl. 1 Hakkelseskiste med Kniv 2 Rdl. ialt 797 Rdl. Indboet vurderedes kun til 308 Rdl., hvilket giver en samlet Sum af 1105 Rdl. Selve Gaarden stod i 1811 Ager og Eng til ialt 6 Td. Hartkorn, det samme som den afdøde Niels Nielsen overtog den med iflg. Skøde af 17. Juni 1790 og den var da vurderet til 2000 Rdl. med Kongetiende og paastaaende Bygninger, hvilket altsaa sammen med Indbo og Dyr giver et Resultat af 3105 Rdl. Fra denne sidste Sum maa der trækkes en Gæld paa 800 Rdl., som afdøde N. N. i 1794 havde laant hos en Maren Hansdatter i Aarhus. Denne Sum har han sikkert laant for at kunne bygge efter Branden. Summen staar opført i Hads Herreds Skøde- og Panteprotokol og iflg. denne har han sat 1. Prioritet i sin Gaard ind som Pant. Trækkes nu denne Gæld fra ovennævnte 3105 Rdl. faar vi et Slutresultat paa 2305 Rdl. — Og det er denne Sum, der skal deles mellem Enken og hendes Børn. Her er jo ikke Tale om Ejendomsoverdragelse til et af Børnene, og altsaa heller ikke om Skøde, her er blot Tale om en Ordning af Formuen mellem Moderen og Børnene, saa at disse sidste vidste hvad der kunde tilkomme dem, naar de kom til Skelsaar og Alder. Der foretages da den Ordning, at Enken Ane Mo-

gensdatter faar det hele, men hun har ikke noget imod at betale Børnene 1200 Rdl. saaledes at de 5 Sønner faar hver 200 Rdl. og de 2 Døtre hver 100 Rdl.. Det var jo altid Skik i ældre Tid, at Sønner fik dobbelt saa meget som Døtre. Desuden vil Moderen give hver af sine Døtre en Seng til en Værdi af 50 Rdl., og, indtil de bliver myndige skal de nyde hos Moderen en anstændig Opdragelse.

Foreløbig beholder Ane Mogensdatter Gaarden og driver den ved Hjælp af sine Sønner, af hvilke den ældste, Niels, nu var 17 Aar. —

Men saa sker der noget mærkeligt, som kun kan forklares derved, at Ane Mogensdatter ikke alene kan tumle Gaarden, hun maa have en erfaren Mand til Hjælp. Hun gifter sig i 1812 med Ingild Nielsen (f. i Nølev 1771), hun var 48 Aar og han 41, og Aaret efter, d. 23. April 1813, havde de et Barn i Kirke, en lille Pige, der fik Navnet Mette.

Fra nu af overtog Ingild Nielsen Arbejdet i Gaard og Mark til stor Lettelse for hans Hustru; men nu var de ældste af Anes Børn ved at naa Myndighedsalderen. Niels rejste ind som Soldat, og var efter endt Tjeneste med de danske Hjælpetropper i Frankrig, hvorfra han først kom hjem i 1818. — Formodentlig har han saa efter sin Hjemkomst haft et Par Tjenester, men i 1821 d. 10. April fik han af Stedfaderen Skøde paa sin Fødegård mod at paatage sig den paa Gaarden hvilende Gæld, samt at svare en Aftægtskontrakt, der ansloges til en Værdi af 1000 Rdl. Sølv. Gaarden havde stadig sine 6 Td. Hartkorn, men foruden den fik han en indkøbt Kongetiende, samt Gaardens Besætning af Indbo og Udbo, desuden Stedfaderens Andel i et Tørveskifte i Randlev Mose af 1 Alb., som han har haft i Fællesskab med Niels Nielsen af Saksild.

Her er ikke Tale om noget Optrækkeri i Gaardens Pris, han faar den til samme Pris, som den var vurderet til efter Skødet i 1790, altsaa 2000 Rdl. som han har udstedt Obligationer for. Men dertil ganske vist nu en Opholdskontrakt til de gamle, der skulde ydes i Naturalier, men svare til en pengelig Værdi af 1000 Rdl. Sølv.

Ingild Nielsen og Ane Mogensdatters Opholdskontrakt lyder saaledes:

„Jeg betinger mig og min Hustru af Niels Nielsen og Arvinger eller Gaardens Ejer og Besidder, at der vises os Beboelse et passende Sted i Beboelseshuset med deri værende Kakkellovn, hvilken Stue skal være i forsvarlig og beboelig Stand, derhos leveres mig en forsvarlig og god Seng og fire Stole. Skulde jeg siden ønske en Stue, hvorfra jeg skal have særskilt Udgang, da skal denne i Stedet for hin anvises mig ogsaa i forsvarlig Stand, dog forlanges saadant ikke det første Aar fra Dato at regne. Til Dyrkning forbeholder jeg mig Haugepladsen bag Stuehuset. Endvidere betinger jeg mig hvert Aar 3 Td. Rug, 3 Td. Byg, hvoraf de 12 Skp. leveres i Malt, 2 Skp. Ærter, 1 fedt Svin, der skal veje 5½ Lispund Flæsk, 2 fede Gæs, 2 Skp. Salt, 2 Skp. Humle, 1 Skp. Boghvedegryn, 12 Pd. Tobak, 2 Pd. rengjort Hør, 4 Læs Tørv og 4 Læs Granbrænde, som i passende Tid køres til Gaarden og hvortil der fonøden Lejlighed anvises mig ligesom Adgang og Benyttelsen af Rullen, Bryggerhuset og Skorstenen gives mig til fornøden Brug. — Fremdeles vælger jeg af Besætningen en forsvarlig Malkeko og 4 Faar, som græsses og fodres tilbørligen. Naar Koen ikke giver Mælk, leveres mig en Potte Mælk daglig og i Tilfælde af, at Koen og Faarene skulde krepere, da leveres mig et ligesaa forsvarligt i det bortdødes Sted. — Ligesaa udvælger

jeg mig af Boet en Haandkedel, en Jerngryde, en Spand, en Strippe og et Par Sibøtter.

Saa betinger jeg og min Kone aarlig 10 Rbd. Sedler i de første 10 Aar at regne fra 1. Maj næstkommende, da de første 10 Rbd. leveres mig, saaledes betales hvert Aar fremdeles 10 Rbd.

Til Kirke og Gilder skaffes mig fri Befordring, ligesom Niels Nielsen ogsaa betaler aarligt Offer til Præsten og Degnen for min Kone og mig. Naar enten min Kone eller jeg dør, da afgaar det halve Ophold, saaledes at kun Halvdelen leveres af de betingede Artikler, dog gælder det ikke Ildebrændsel, desuden forskaffer Niels Nielsen os en hæderlig Begravelse.

Naar vi er død og borte tilfalder Niels Nielsen al vor Løsøre, som jeg og min Kone har haft til Brug. I Tilfælde af min eller Kones Sygdom, da besørger Niels Nielsen vor Pleje og Kur til Fornødenhed, ligesom han ogsaa besørger vor fornødne Pleje og Tilsyn i vor Alderdom.

Endelig tilsvares Niels Nielsen den Gæld, som efter tingløst Skifteekstrakt hefter paa ovennævnte Ejendom, som en Arv, der var tilfalden ham og hans Søkende under Skiftet efter Faderen og Broderen Hans Nielsen nemlig til Erich Nielseen 80 Rbd. Sølv, samt Arv efter Broderen Hans Nielsen 13 Rbd. og 4 Mk. Til Jørgen Nielsen 93 Rbd. 4 Mk. 2 Sk., Mogens Nielsen 93 Rbd. og Ane Marie 46 Rbd., 5 Mk. og 1 Sk. ialt 327 Rbd. 5 Mk. 7 Skilling Sølv, og disse Penge udbetales med 40 Rbd aarlig i 8 Aar, samt Resten det sidste Aar. —

Slutteligen skal anmærkes, at ligesom Niels Nielsen har udbetalt af min Klatgæld 100 Rbd. Sedler, saaledes er han ogsaa pligtig at tilsvare min øvrige Klatgæld, 350 Rbd. Sedler. —

Saaledes skrevet 3. April 1821.

Ingild Nielsen

Niels Nielsen.

Om en saadan Opholdskontrakt blev holdt og opfyldt til Punkt og Prikke tør vist være tvivlsomt. Den havde sine Skyggesider og kunde nok gøre Livet surt mellem de gamle og unge. Alene det at skulle dele baa- de Bryggers, Bageovn og Køkken kunde være svært nok for en ung Kone, der ikke var kendt med de gamle Vaner. Men man var jo vant til Fællesskab fra ældre Tider i det store Samfund, saa hvorfor ikke ogsaa være fælles om Sagerne inden for det enkelte Hjem. I Reglen spiste man sammen ved samme Bord, og havde de gamle endnu nogenlunde Kræfterne i Behold, saa var de ogsaa fælles om Arbejdet baade ude og inde. I de fleste Tilfælde gik det godt, for man indsaa i Regelen, at det betalte sig bedst at være fordragelige over for hinanden. Men det hændte ogsaa, at det gik galt, navnlig skete det, at Kvinderne, den gamle og den unge Husmoder, ikke kunde spændes eller enes om Tingene og Forholdene inden Døre. Kom det saa vidt, ja, saa flytter de gamle ind til sig selv i Aflægtsstuen og holdt sig selv med Kost og Renholdelse og dermed traadte Kontrakten i Kraft i sin fulde Udstrækning. Dette kunde svie haardt til de unge og gøre Livet uudholdeligt for begge Parter. Først naar Børnebørnene kom til, blev det i Reglen dem, der banede Vejen til Forstaaelse og Forsonlighed. Værst var det naturligvis, naar helt fremmede overtog det gamle Hjem og indførte nye Skikke. I et saadant Tilfælde krævedes Kontrakten opretholdt til Punkt og Prikke —

D.

Niels Nielsen (Baatrup),

født 1794, død 17. April 1854.

(1821 — 1854.)

Endnu før Niels Nielsen havde faaet Skøde af sin Stedfader blev han gift med en lille Pige fra Fløjstrup, som han var kommet til at holde af. Hun var Datter af Jens Lauesen, Christiansgaard i Fløjstrup, og hed Maren Jensdatter. Hun var kun 19 Aar gl. da hun d. 27. Marts 1821 blev viet i Malling Kirke til Niels Nielsen.

Man skulde synes, det vilde blive svært for saadan en ung Kone at gøre sig gældende, hvor der i Forvejen var et Par ældre Aftægtsfolk, der havde sat sit Præg paa Hjemmet. Men her gik det godt. De gamle var enige om at de unge skulde hjælpes, og de var heller ikke saa aflægs, at de jo ikke kunde tage et Tag endnu baade inde og ude. Der skete i og for sig ingen større Forandringer foreløbig i den daglige Tilværelse, kun at de unge blev de ledende i Gaardens Drift, og at Niels Nielsen fik sin Plads ved den øverste Bordende, hvor før Stedfaderen havde siddet; men en saadan Forandring følte man som noget selvfølgeligt. Den unge Kone var glad ved sin Svigermoders forstaaende Hjælp, og selv om hun kendte, hvad der skulde gøres inde i Huset til de forskellige Aarstider, saa var gamle Anes Hjælp en Betyggelse for den unge Maren. Jeg tænker ikke, den strenge Opholdskontrakt er traadt i Kraft lige straks, naar lige undtagen Pengene og Tobakken.

Det var ogsaa en Betyggelse for den unge Kone at nyde godt af Svigermoderens store Erfaring, da Børnene begyndte at melde sig.

Først d. 4 Juli 1823 fødte Maren Jensdatter sit første Barn, en Dreng, der i Daaben naturligvis blev kaldt Niels, og han var selvfølgelig udset til engang at arve Fødegaarden, hvis ikke andet kom i Vejen, og det gjorde der, men derom senere. —

Det næste Barn var en Pige, Ane Kjerstine blev hun døbt, og fødtes 19. April 1827. Det tredje og sidste Barn fødtes først 20. April 1836 og fik i Daaben d. 30. April Navnet Karen Marie. Men formedelst Svaghed blev Barnet hjemmedøbt af Byens Skolelærer. — Ja, ogsaa Moderen, Maren Jensdatter, blev en svag Kvinde, hun led af Tæring (Tuberkulose) og svandt stille hen. Midt i Sommerens travle Tid d. 1. August 1838 døde hun, kun 36 Aar gl. Godt, at gamle Ane Mogensdatter kunde tage sig af det daglige Arbejde, mens Svigerdatterens Kræfter svandt hen, og nu da hun var død, paa tog den gamle sig atter Ansvar for Hjemmets indre Ledelse, skønt hun nu var 74 Aar gl., og det var en høj Alder paa den Tid. Men Kræfterne slog heller ikke til. Efter et kort Sygeleje samme Aar som hendes Svigerdatter døde ogsaa gamle Ane efter et langt og arbejdsfyldt Liv. Syv Børn med sin første Mand havde hun opdraget til respektable Mennesker, et Barn, Mette, med sin anden Mand, og desuden var hun vel den, der passede sin svage Svigerdatters Børn. — Den 27 Dec. 1838 døde Ane og blev begravet paa Saksild Kirkegaard d. 3. Jan. 1839.

Aaret 1838 var et Sorgens Aar for Hjemmet i Kysing. To Kvinder, hvem meget Ansvar var lagt paa, døde i Kirkegaard, tilbage stod 2 Enkemænd, den 44-aarige Niels Baatrup og den 67-aarige Ingild Nielsen, med tre umyndige Børn. Her trængtes for Alvor til en Kvinde, der med Dygtighed kunde overtage Hjemmets indvendige Ledelse. —

Allerede Aaret efter d. 24. Septbr. 1839 blev Niels Nielsen viet 2. Gang til Pigen Ane Kirstine Pedersdatter fra Ravnholt i Tiset Sogn. Som før omtalt laa den lille By Baatrup i samme Sogn, maaske er her ved dette Giftemaal en Slægtsskabsforbindelse.

Ane Kjerstine Pedersdatter.

Ane Kirstine Pedersdatter var ikke alene en dygtig Kvinde, som fik sat Skik paa Hus og Hjem, men som ogsaa med moderlig Forstaaelse tog sig af de tre umyndige Børn, hvoraf Niels var 16 Aar og kunde nok være sin Far til Hjælp i den udvendige Gerning.

Ogsaa i det andet Ægteskab fødtes der et Par Børn. Den 14. Marts 1843 kom en Dreng til Verden i Kirkegaard, som i Daaben fik Navnet Hans Peter Nielsen Baatrup. — Det kunde se ud, som han er døbt med

Navnet Baatrup eftersom Kirkebogen har ham med dette Navn. Af Fadderne til Drengen nævnes: Kromand Møller og Datter fra Norsminde Kro, Niels Jensen og Kone, Poul Simonsen, Gaardmænd fra Kysing. I 1847 fødtes en lille Pige, der fik Navnet Maren Nielsdatter. Hun er nok opkaldt efter Faderens første Kone.

Men Døden havde endnu et Par Gange Ærinde til „Kirkegaard“. Man kan med Sandhed sige med Grundtvig:

„Mens Graven kastes, Vuggen gynger
og Liv udsletter Dødens Spor —,“

Den 2. November 1845 døde gamle Ingild Nielsen 74 Aar gammel. Det følte vel nærmest som en Lettelse, for han var blevet skrøbelig paa det sidste, og nu hørte Aftægtskontrakten helt op, idet den nu blev slettet i Tingbogen.

E.

Ane Kjerstine Pedersdatter,

1854—1868.

Men værre var det næste Dødsfald, idet Niels Nielsen døde d. 17. April 1854. 60 Aar gammel. Det var et haardt Slag for Ane Kirstine, der nu sad tilbage med to Kuld Børn. Der skulde skiftes, hvilket skete d. 28. April 1854 paa Herredskontoret i Aarhus. Skifteretten kom til det Resultat, at Gaarden i Kysing (gl. Matr. 6 Td. Hartk., ny Matr. No. 9 omsat i Hartk. til 5 Td. 1 Skp. 1 Fdk. og 2½ Alb.), samt anførte Hartkorns Andel i Sognets Kongetiende og en Andel i en Tørvemose i Randlev, kunde anslaaes til 7000 Rdl.

og desuden 1000 Rdl. for Besætning i Ind- og Udbo. Altsaa i alt 8000 Rdl.

Naar saa Udgift til Begravelse, løs Gæld og Skiftets Bekostning i alt 782 Rdl. blev trukket fra, blev der at dele mellem Enken og Børnene 7218 Rdl. Deraf fik Moderen forlods Halvdelen, altsaa 3609 Rdl. Den sidste Halvdel blev delt mellem Moderen og Børnene saaledes, at hun og de to Sønner hver fik en Broderlod paa 797 Rdl. og hver af Døtrene en Søsterlod paa 398 Rdl.

Men Moderen finder det retfærdig, at Stedbørnernes Arvelod forhøjes saaledes, at Sønnen Niels faar 1000 Rdl. og Døtrene hver 500 Rdl. Ogsaa hendes egne to Børn faar en lille Forhøjelse, nærmest for at afrunde Beløbene opad, idet Sønnen, Hans Peter, faar 800 og Datteren Maren 400 Rdl. Men Moderen magter ikke at udrede kontant disse Arvelodder; de faar Lov til, indtil videre at staa i Gaarden mod behørig Sikkerhed i Boet og imod, at hun betaler 4°/_o Renter, til Kapitalen engang skal udbetales; men indtil Myndighedsalderen nyder de umyndige Børn Ophold og Føde, samt Opdragelse i Fædrenegaarden. Hun finder det ogsaa rigtig, at hver af de tre Døtre skal have en Kø af Værdi 25 Rdl. samt en Seng med Sengeklæder til en Værdi af 80 Rdl. og desuden 25 Rdl., naar de engang skal have Bryllup.

Ane Kjerstine Pedersdatter beholder selv Gaarden, og hendes Tanke med den er, at hendes egen Søn, Hans Peter, skal arve den, naar han kommer til Skelsaar og Alder, og naar hun ikke selv kan magte Arbejdet.

Allerede i 1862 udbetaler hun til sine to Steddøtre deres Arvelod paa hver 500 Rdl. De er da blevet gifte og kan af den Grund forlange Arven udbetalt. Hendes

egne to Børn faar først deres Arv udbetalt 1868, da hun overdrager Gaarden til sin nu fuldmyndige Søn, Hans Peter Nielsen Baatrup. Han har velsagtens forestaaet Gaardens Drift i flere Aar for sin Mor. Men i 1868 er hun træt og ønsker at gaa paa Aftægt.

I det Skøde med hvilke hun overdrager Sønnen Gaarden anføres Købesummen til 5300 Rdl. Rigsmønt, samt 2000 Rdl. for Besætning i Ind- og Udbo af enhver Slags — altsaa 7300 Rdl. Lægges man nu hertil de 800 Rdl., som Sønnen skulde have i Arvepart, og som er ham udbetalt kommer Købesummen op paa godt 8000 Rdl., hvilket er den samme Sum, som den blev vurderet til i 1854, da hun selv overtog den efter sin Mands Død.

F.

Hans P. Nielsen Baatrup,

f. 18. Juni 1843.

Hustru, Kirsten Andersen,

f. 28 November 1839.

1869—1902.

Hans Peter Baatrup kan imidlertid ikke præstere Købesummen, naar han skal udbetale de endnu af hans Søkende staaende Arvelodder i Gaarden, samt anden løs og fast Gæld. Af den Grund laaner han af sin Søster Maren 4000 Rbl. mod første Prioritet i sin Ejendom, og mod at svare hende 4⁰/₁₀ i aarlig Rente. Hvorledes Maren har samlet sig saa mange Penge, meldes der ikke noget om i de til min Raadighed staaende Papirer; men Moderen har vel været god ved hende. Længe fik han ikke Lov at beholde Pengene; thi

Maren gifter sig i 1870 med en Carl Sørensen, og saa maa Kapitalen udbetales, hvad den ogsaa blev, men hvorfra han saa fik Pengene er der ingen Papirer, der kan oplyse os noget om. Maaske gennem de her paa Egnen opdukkende Sparekasser.

Det var et slemt Aar, Hans Peter Nielsen Baatrup overtog Gaarden i. Det var den forfærdelige tørre Sommer, da der ikke faldt Regn lige fra April til sidst i Septbr. Det blev kun til meget faa og korte Straa og Kornudbyttet mange Steder saa ringe, at det knap kunde dække Udsæden. Græsmarkerne var næsten helt bortvisnet og Brøndene saa godt som tomme for Vand. Det var en skrækkelig Sommer for de stakkels Kreaturer. Mange maatte slaas ned, ganske simpelt, fordi der ikke var Føde til dem, og Mælkemængden saa ringe og fattig for Fedtstof, at man end ikke kunde faa Smør nok. Nu er der vel ikke ret mange tilbage, der har oplevet denne forfærdelige Sommer i 1868, men Mindet om den lever trods alt den Dag i Dag. Det er noget af det sværeste for en Landmand at se alt sygne hen baade i Stald og paa Mark, og derfor har Mindet vel holdt sig saa længe. Det har nok ogsaa været svært for Hans Peter Baatrup at skulle begynde sin selvstændige Landmandsvirksomhed i et saadant Aar.

Samme Aar skulde han desuden begynde Udredelsen af Aftægten til Moderen, og den var hvas, skrappere end den før omtalte Aftægtskontrakt. Men man maa haabe, at Moderen har baaret over med Sønnen, naar ikke han kunde præstere alt, hvad der skulde præsteres. Foreløbig var Sønnen ugift, saa det maatte blive Ane Kjerstine, der, trods sine 64 Aar, overtog Ledelsen i Køkken og Bryggers. Aftægtskontrakten blev ganske vist allerede skrevet den 4. Nov. 1868, men den traadte

ikke i Kraft før 1869, og saa endda med formildende Omstændigheder.

Den 7. Maj 1869 blev Hans Peter Nielsen Baatrup gift i Bjerager Kirke med Kjersten Andersen (Datter af Gdr. Anders Christensen og Hustru Karen Pedersdatter i Boulstrup, Bjerager Sogn.) født i Boulstrup 28. Nov. 1839 og altsaa 4 Aar ældre end sin Mand.

Da nu den nye Kone, Kjersten Andersen flyttede ind som Husmoder i Kirkegaard, flyttede gamle Ane Kjerstine ind i sin Aftægtslejlighed, hvorfra hun nu og da rakte de unge en hjælpende Haand, og det kunde nok gøres behov til at begynde med.

Aftægtskontrakten lyder paa, at Ane Kjerstine Pedersdatter forbeholder sig 6 Fag af det vestre Hus som er nærmest Stuehuset. Denne Lejlighed skal Sønnen paa Forlangende indrette til en god og bekvem Aftægtsbolig, og som han ogsaa skal vedligeholde forsvaret ud- og indvendig med Kalkning og Maling paa Tag og Fag. I Tilfælde af Ildsvaade skal Ejeren genopføre en ny Aftægtsbolig og erstatte Aftægtsnyderens rørlige Ejendele. Hun forbeholder sig 1 Fdk. Land ud for Aftægtsboligen, som Ejeren skal grave og behandle, samt paaføre Gødning hvert andet Aar. Desuden forlanger Ane Kjerstine Frugten af et Bergamottræ og de seks Æbletræer, der staar langs Stuehusets nordre Side.

Endvidere kræver hun opfyldt følgende:

Til min Underholdning leveres mig aarligen nedenævnte Varer og Effekter, som skal være af forsvarlig Beskaffenhed, Maal og Vægt: 4 Td. Rug, 4 Skp. Vinterhvede, 3 Td. Byg, 1½ Bygmalt, 2 Skp. Humle, 2 Skp. Salt, 3 Td. Kartoffler med Halvdelen 1. Maj og 1. Nov., 2 Lispund rensket Hør, som leveres til Jul. 8 Rdl. i rede Penge, som betales 1. Nov., 6 Snese

friske Hønseæg, som leveres med en Fjerdedel til 1. Jan. 1. April, 1. Juli og 1. Oktbr., 4 fede levende Ænder, som leveres om Efteraaret efterhaanden som forlanges. Desuden et fedt levende ungt Svin, som skal have en Kødvægt af mindst 7 Lispund. Hovedet og Lever fraregnet, og som maa indeholde 10 Pund Ister. Gaardens Ejer skal paa Forlangende besørge Svinet slagtet i November Md. Endvidere en 2 Aars Bede til mindst 3 Lispund Kødvægt og 2 Lam hver af 2 Lispund Kødvægt, skal leveres med Ulden om Efteraaret ved Slagtetid og besørages slagtede. Desuden leveres mig $\frac{1}{2}$ Lispund Talg og 6 Pund Uld, 3 Lispund og 12 Pund Smør, 3 Lispund god veltørret Ost á 5-6 Pund Stk., 6 Læs forsvarlige, tørre Tørv, hvert Læs á 1000 Stk. fra Tørveskiftet i Randlev Mose. Desuden 1 Favn tørt storslaet Bøgebrænde, som Gaardens Ejer lader save og og kløve til Kakkellovnstræ. Til en Piges Løn betaler han mig aarlig 20 Rdl. Endelig leveres mig daglig 6 Potter nymalket Mælk, 3 Potter om Morgen og 3 om Aftenen.

Gaardens Ejer skal paa Forlangende besørge mit Korn til og fra Mølle, hvor det formales, mit Brød bagt, Øl brygget, og al mit Tøj vasket. Alt ved hans eget Brændsel. Jeg forbeholder mig fri Gang overalt paa Ejendommen og navnlig Adgang til Og Afbenyttelse af Gaardens Brønd, Bagerovn samt Bryggers med deriværende Kedler og Kar. Desuden skal han aarlig betale mit Højtidsoffer til Præst og Degn, samt levere mig de fornødne Træsko med Beslag.

Paa Forlangende skal Gaardens Ejer med anstændig 2 spændig Befordring samt en dygtig Kusk befordre mig 4 Gange til og fra Aarhus og 6 Gange aarlig til at besøge Slægt og Venner dog ikke længere end 4 Mil baade Tur og Retur, men jeg skal kunne beholde

Befordringen i 24 Timer paa Bestemmelsesstedet. Befordringen skal møde til det Klokkeslet, jeg bestemmer. Disse Kørseler maa dog ikke fordres præsterede i den travleste Sæde- og Høsttid.

I Sygdoms og Svaghedstilfælde skal Ejeren yde mig kærlig Pleje og Omgang og naar forlanges hente og hjemkøre Lægen og hente Medicin, samt betale saavel Læge som Apothekervarerne.

Naar jeg ved Døden er afgaaet, besørger og bekoster Gaardens Ejer min anstændige og hæderlige Begravelse efter Egnens Skik og Brug mod Vederlag herfor at beholde, hvad jeg maatte have tilbage af Indbo og Løsøre. Mine Penge og udstaaende Tilgodehavende deles efter min Død mellem mine Børn i Overenstemmelse med Loven.

Denne Aftægtskontrakt anslaaes til en Kapitalværdi af 1200 Rdl.

Man maa haabe for de unge, at der i Praksis blev lempet lidt ved denne meget strenge Kontrakt, hvad der nok ogsaa blev gjort, gamle Ane Kjerstine Pedersdatter havde ikke i Sinde at lægge for store Byrder paa sin Søn og Svigerdatter. Hun var en baade hjælpsom og forstaaende Kvinde, der vilde de unge vel; men efterhaanden som hun blev ældre, trængte hun mere til Omhu og Pleje (hun blev en meget gammel Kvinde, 80 Aar, inden hun døde). Hun kom til at indtage en lignende Stilling som hendes Forgænger i Aftægtsboligen, gamle Ane Mogensdatter. Endnu mens hun havde nogle Kræfter i Behold, var hun baade i Raad og Daad de unge til megen Hjælp, ogsaa Børnebørnene havde hos hende deres Fristed og Frisprog.

De to Aftægtskontrakter, der i det foregaaende er beskrevet var mere møntet paa Eventualiteter, navnlig hvis der skulde komme Uoverensstemmelser mellem

de gamle og de unge, men især hvis Gaarden fik en helt ny Ejer, som man ikke havde noget Kendskab til. Man kan ogsaa læse mellem Linierne i Kontrakterne, at Kravene mere var rettet mod eventuelle fremmede Ejere.

Om Ane Kjerstine Pedersdatter er at fortælle, at hun er født 1805 i Ravnholt, Tiset Sogn, Datter af Opholdsmand Peder Sørensen. Hun var af den Slags Mennesker, om hvem Bjørnson siger i sin Sang „Jeg vil værge mit Land“: „Hvad du evner, kast af i de nærmeste Krav — “ Hun havde ikke alene Tanke for sin Gaards Drift og sine Børns Opdragelse, men hendes Omtanke rakte ogsaa videre ud, især til dem, der baade var i timelig og aandelig Nød. Men Hjemmet var for hende der første. Hun sled med sin Gaard og gik selv foran i Arbejdet fra tidlig Morgen til Aften silde. Hun var ikke vant til fra sit Hjem at ligge paa den lade Side, hun tog sin Tørn med, hvad enten det var hjemme eller ude, og hun lærte derved sine Børn Arbejdets Velsignelse. „Hellere slides op end rustes op“ kunde passende staa som Overskrift for denne Kvindes Liv og Gerning.

I hele 16 Aar boede Ane Kjerstine Pedersdatter i Aftægtsboligen og saa vidt man kan skønne af Efterslægten var hun omgivet af Kærlighed og Omhu. Hendes Datter, Maren, var blevet gift med Gdr. Carl Sørensen født i Vesterskov, Odder Sogn. De flakkede en Del omkring, havde forskellige Virksomheder og endte som Krofolk i Østbirk. Maren skal have været en høj smuk Kvinde og meget dygtig i sit Hjem. Carl og Maren Sørensen havde i deres Ægteskab 3 Sønner og 2 Døtre. Den yngste af Børnene, Gdr. Julius Sørensen, Randlev Solgaard, er født 21. Juli 1884 i Østbirk. Mens Maren laa paa Sygelejet kom der Bud efter gamle

Ane Kjerstine. I sin høje Alder tog hun til Østbirk for at pleje sin Datter og de smaa Børn. Efter sin Datters Død blev hun for Børnenes Skyld i Østbirk, og her indhentede Døden ogsaa hende d. 11. Juli samme Aar (1885). Fra Østbirk blev hendes Baare kørt den lange Vej hjem til Kysing, hvor Begravelsen fandt Sted paa Saksild Kirkegaard faa Dage efter. Ved Maren Baatrups Begravelse i Østbirk var hendes yngste Barn, Julius, kun 7 Maaneder. Hans Onkel og Tante, Rasmus P. Sørensen fra Randlev Solgaard, var ganske naturligt ogsaa med til Begravelsen. Ved denne blev de to gode Mennesker enige om at tage den lille Julius med sig hjem og lovede at beholde ham, til Forholdene i Hjemmet var faldet lidt til Ro, men Børnevenner, som Rasmus P. Sørensen og Hustru var, førte til, at Drengen fik sit blivende Sted og sit varige Hjem paa Randlev Solgaard. Her blev han opdraget og omfattet med megen Kærlighed. Da han kom til Skelsaar og Alder fik han af sine gode Plejeforældre Lovning paa Gaarden. Rasmus P. Sørensen døde 1908, hvor efter Sønnen bestyrede Gaarden for sin Mor, indtil han i 1914 fik overdraget Skødet paa Randlev Solgaard, samtidig med, at han gifter sig med Mikaline Sofie f. Olesen f. i Maarslet.

Om Julius Sørensens Far, Carl Sørensen, skal blot meddeles, at han rejste til Amerika, men har dog paa sine gamle Dage besøgt det gamle Land for at besøge Slægt og Venner, han er nu forlængst død.

Hans P. Nielsen Baatrup og Hustru var de sidste af den gamle Slægt. Deres 6 Børn hører mere den nye Tid til og er gaaet ind for mere moderne Landbrugs-teorier og -former, men det næste Slægtled og de helt unge tilhører Teknikkens og Maskinernes Tid, de er blevet fortrolige med Arbejdets stærke Tempo og Rytme.

*Hans Peter Nielsen Baatrup, f. 18. Juni 1843.
Kirstine Andersen, f. 28. November 1839.*

Hans P. N. Baatrup var en dygtig Mand i sin Tid, selv om han nok var lidt tilbageholdende, naar det drejede sig om nye Ideer.

Han var opdraget i Baatrup, Tiset Sogn, uden Tvivl hos Familie, hvis Navne nu er glemte, ingen af Slægten har kunnet meddele derom; men da hans Mor var fra samme Sogn, er det naturligvis hende, der har faaet ham anbragt.

Hvor længe Hans P. Baatrup opholdt sig i Baatrup kan der heller ikke siges noget bestemt om, men som anført i det foregaaende overtog han den gamle Slægtsgaard i Kysing 1868. Det var en god Gaard at overtage. Hans Mor havde forstaaet at drive den frem til at kunne yde noget.

Efter Tidsforholdene havde H. P. Baatrup ret stor Kreaturhold, 12 — 14 Malkekøer. Morgenmælken solgte han til Gaarden „Karensminde“ i Malling Sogn, hvor der fandtes et Gaardmejeri. Her fik han Mælken ret godt betalt, men det var et langt Stykke Vej at køre hver Morgen med den friske Mælk. Der blev malket 3 Gange om Dagen, han beholdt selv Middags- og Aftenmælken, dels til Brug i Hjemmet, dels til Opdrættets Fedning, og dels til den hjemlige Smørproduktion.

Hans P. Baatrup hørte helt ud til den Bjørnbakske Type og sværgede til Bjørnbaks Ideer. Om han har været paa denne Højskole i Viby, kan være rimeligt nok, han lignede Mesteren i baade Sind og Skind. Slagordet „Kundskab er Magt“ kunde H. P. Baatrup fuldt ud tiltræde, hvorimod Ordene „Aand er Magt“, der hævdedes stærkt og kraftigt fra Dr. Nørregaard og Cand. Baagsøe paa Testrup Højskole, næppe har vundet synderlig Forstaaelse hos Baatrup, den kom først frem hos hans Børn og især Børnebørnene.

Lærer Bay i Kysing har sagt om den gamle H. P. Baatrup, at han var en Slider, der, sin Slægt tro, gik foran i Arbejdet og sled fra Morgen tidlig til Aften

silde. Han kunde synes som en haard Skal, men Kernen i ham var god. Han forlangte meget Arbejde af de unge, der stod i hans Tjeneste, enten det saa var hans egne eller fremmede. Han kunne udbryde, naar han saa, de henimod Aften vilde luske sig fra Arbejdet: „Det kan ikke nytte at kigge efter Solen, vi maa blive ved, til vi er færdige“, og netop dette, at han ikke selv gav op, gjorde, at han kunde faa de unge med.

Der var et sjældent godt Forhold mellem Mand og Hustru i Kirkegaard; og om de 6 Børn, der efterhaanden voksede op i Hjemmet, kan man med Sandhed sige, at de blev opdraget i gammeldags Guds-frygt og Nøjsomhed. De fik lært at bestille noget, lært at forstaa Arbejdets Velsignelse, men maaske forstod Børnene selv, at ved Siden af det praktiske Arbejde, maatte de ogsaa tilegne sig større Kundskabsfylde og et rigere Aandsliv, end det Hjemmet kunde give dem, og derfor ser vi ogsaa, at Børnene og deres Børn igen søgte at udvide deres aandelige og kundskabsmæssige Horizont ved i høj Grad at søge baade Efterskoler, Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. For den Baatrupske Slægt laa det nær at benytte baade Vejlbj og Malling Landbrugsskoler, mens det er fortrinsvis Frederiksborg, Ollerup og Rønshoved Højskoler, der søges til. Ved at søge saadanne Skoler, hvor Livet udfoldede sig saa stærkt, og ved for en Tid at opholde sig andre Steder end just i den noget materialistiske Aarhusegn, synes det, som om den Bjørnbakske Aandsretning er blevet noget fortrængt hos de yngre og unge Baatruupper.

Som det før er nævnt er Slægten ikke blevet døbt med Navnet „Baatrup“; men i daglig Tale og Omgang blev de kaldt saaledes, endog i Kirkebogen

bliver de nævnt ved Navnet, naar de f. Eks. optræder som Faddere; men paa Fødselsattesten findes Baatrupnavnet langt senere. Først i 1876, da Carl Nielsen Baatrup bliver døbt, har Sognepræsten Ploug-Rasmussen som en Anmærkning vedføjet Navnet „Baatrup“, rimeligvis har Slægten først da faaet legaliseret Navnet, og derefter bliver Børnene døbt med det.

I 1902 bortforpagtede Hans P. Nielsen Baatrup sin Gaard til Sønnen Carl Baatrup, der aarlig skal svare Forpagtningsafgiftydelsen til ialt 1200 Kr. samt en Aftægt til Forældrene, det var kapitaliseret til 1600 Kr. aarligt. I Aaret 1907 købte Carl Baatrup Gaarden af sin Far for en Sum af 28000 Kr. for den faste Ejendom, samt 12000 Kr. for alt Løsøre, i alt 40,000 Kr. hvortil saa kom Aftægtsydelsen. I 1946 solgte Carl Baatrup Gaarden til sin Søn Peter Baatrup for en Sum af ialt Kr. 99,188. Denne voldsomme Stigning i Ejendomspriser, kan ikke være af det gode der maa engang ske en Nedskrivning, hvis dansk Landbrug vedblivende skal kunne forrente sig.

I Aaret 1918 d. 6. April døde Hans P. Baatrup i Kysing. Han blev 75 Aar gl. og havde levet et virksomt Liv. Hans Hustru, Kirsten, blev en meget gl. Kvinde, idet hun først døde d. 28. November og blev 88 Aar.

Den yngre og yngste Baatrupslæggt.

Hans P. Nielsen Baatrup og Hustru Kirsten Andersen havde 6 Børn, der alle kom til Landbruget, og om hvem der er sagt, at de var fremmelige og flittige blandt deres Standsfæller i de Egne, hvor de efterhaanden bosatte sig.

Nedenstaaende findes 6 Børns Navne anført med Romertal, mens Børnebørnene har danske Tal og Børnebørns Børn er betegnet ved smaa Bogstaver.

Hans Peter Nielsen Baatrups Børn:

Staaende: Frederik, Karl, Johannes. — Sittende: Kiistine, Niels, Karen.

I.

Niels Nielsen Baatrup.

Den 31. Oktober 1869 fødtes *Niels Nielsen Baatrup*, Søn af Hans Peter Nielsen Baatrup og Hustru Kirsten Andersen Kysing. Barnet blev døbt i Saksild Kirke af Pastor H. G. Bruun 18 Juni s. Aar. Han gik i Kysing Skole, var senere paa Ask Højskole, vistnok mens Christensen var Forstander. Han tjente sin Værnepligt ved Garden. Blev gift i Beder 27. April 1897 med *Karen Marie Pedersen*, fra Fulden (født i Fulden 6. Oktober 1874, døde 8. Oktober 1931. Datter af Gdr. *Kristian Pedersen*, Fulden). Blev 2. Gang gift 1934 med *Else Larsen*.

Som den ældste Søn burde han vel have haft Fødegården i Kysing, men i 1890 købte Niels N. Baatrup en Gaard i Fulden, som var den sidste Fæstegaard under Vilhelmsborg; den var paa 18 Td. Land. I 1898 brændte Gaarden, der dog hurtigt blev opført igen. Vistnok i 1902 købte han 14-15 Td. Land meget vandfuld Jord, som han ved Hedeselskabets Hjælp fik ordentlig drænet og gjort frugtbar. Aar 1906 solgte han Gaarden og købte Skjoldelev Nedergaard paa 121 Td. Land. Vi ser, at Niels N. Baatrup har haft Lyst til at tumle med større og større Ejendomme, og, som der er fortalt, tjente han godt ved Salget af sine Gaarde. Nedergaard drev han til 1918, hvorpaa han solgte den og købte Ørskovgaard i Ørritslev Sogn, som han saa ejede til sin Død 8. Marts 1943, lige Hundrede Aar, paa to Dage nær, efter sin Fars Fødsel.

Han forstod alle Steder at skaffe sig Venner og tog megen Del i det offentlige Liv, som udfoldede sig paa de forskellige Steder han bosatte sig. Som Tillidshverv, han satte Pris paa, skal nævnes hans Arbejde som Kasserer i 12 Aar paa Korsholm Mejeri, og som Medlem af

Horsensegnens Landboforening, samt hans tiaarige Medlemsskab i Kaaringsudvalget for Søer.

Med sin første Hustru havde Niels Nielsen Baatrup 7 Børn:

1). *Peter Baatrup* født i Fulden 14. April 1898, viet 12. Juni 1923 i Alrø Kirke til *Kirstine Gjødertsen* (født paa Alrø 31-8 1901, Datter af *Mikkel Gjødertsen*).

Han har som Barn gaaet i Seldrup og Skjoldelev Skole, været paa Vejlbj Højskole, Malling Landbrugsskole og aftjente sin Værnepligt ved Garden.

Vel sagtens efter sin Soldatertid købte han i 1923 en Gaard i Sjelle, hvor han stadig bor.

Peter Nielsen Baatrup og hans Hustru Kirstine f. Gjødertsen har 4 Børn (a-d).

1a). *Karen Alrune Baatrup*, født i Sjelle 30. Marts 1924. Er uddannet Sygeplejerske paa Silkeborg Sygehus. Viet 29. September 1949 i Gentofte Kirke til Ingeniør *Svend Toksvig Larsen*, Søn af Gdr. *Kr. Toksvig Larsen*, Velling (ved Ringkjøbing), hvor han har gaaet i Skole. Var først Landmand, men hans Lyst stod til Maskinarbejde. Han kom i Smedelære og efter udstaaet Læretid læste han i Odense, boede i Søborg v. København. Bor nu i Esbjerg, hvor de begge er ansat, hun som Assistent paa Sygehuset og han ved Esbjerg Mælkeindustri.

1b). *Niels Karl Gjødertsen Baatrup*, født i Sjelle 2. September 1925, har aftjent sin Værnepligt ved Garden. Blev 5. Januar 1951 viet til *Stinne Nielsen* i Vinding Kirke (ved Holstebro) (*Stinne N.* er født 2. September 1926 i Karup, Datter af Gdr. *Peder Nielsen*, Nr. Tousttrup, har gaaet i Vinding Skole, været paa Brejninggaards Efterskole og Rønshoved Højskole.). *Niels K. G. Baatrup* overtog en Gaard i Virring v. Skanderborg.

1c). *Arne Kristian Gjødertsen Baatrup*, født i Sjelle 11. December 1926, aftjente sin Værnepligt ved Artilleriet.

1d). *Ninna Kirstine Baatrup*, født i Sjelle 19. April 1929, viet 15. Maj 1949 i Bethlehemskirken i København til Finmekaniker *Knud Erik Svendsen*, (født 30. September 1918 i Torup pr. Ulstrup, Sd. Sogn). Har den meste Tid arbejdet i København, men er nu i Lyngby og bor i Virum. Hans Hustru virker som Syerske. En Søn, *Per Baatrup Svendsen*, født 11. Juli 1951.

Alle 4 Børn har gaaet i Sjelle Skole. Døtrene har været paa Frederiksborg Højskole, men Sønnerne paa Rønshoved.

2). *Christian P. Baatrup*, født i Fulden 15. Maj 1900 (Forældre: Niels og Karen Marie Baatrup f. Pedersen) Farmer i Amerika. Viet 8. Marts 1927 i Stichey S. D. til *Laura W. Hemeyer*, (født i Corsika S. D. 24. December 1897 Datter af Frederich og Lene Hemeyer) 3 Børn (a—c).

2a). Nels Frederich f. 19. December 1929.

2b). Gunnar Del f. 3. Februar 1931.

2c). Wolney Gene f. 23. September 1934.

3). *Viggo Nielsen Baatrup*, født i Fulden 21. April 1902. Har gaaet i Skjoldlev Skole, været paa Malling Landbrugsskole og aftjent sin Værnepligt ved Garden. Blev viet 11. November 1926 i Stilling Kirke til *Erna Nielsen*, (f. i Raslund 29. August 1904, Datter af Frederik Nielsen). Ingen Børn. Viggo N. Baatrup døde 1930.

4). *Kirstine Marie Baatrup*, født i Fulden 15. Juni 1904 viet i Ørritslev Kirke 7. Januar 1930 til *Peder Peder-*

sen, (født i Hansted Sogn 9. November 1902. Forældre: Margrethe og P. Pedersen). Er Ejer af Hansted Strandgaard pr. Horsens. Peder Pedersen jun. har gaaet i Flemming Efterskole, været paa Askov Højskole og paa Tune Landbrugsskole. Sin Militærtjeneste aftjente han ved 3. Dragonregiment i Aarhus. Har haft flere forskellige offentlige Tillidshverv. 4 Børn (a—d):

4a). *Peder Pedersen*, født 24. September 1931 i Føvling Sogn.

4b). *Karen Eli Pedersen*, født 24. September 1934.

4c). *Frede Baatrup Pedersen*, født 30. Januar 1937.

4d). *Margrethe Jensine Munck Pedersen*, født 4. August 1940.

5). *Astrid Nielsine Baatrup*, født i Fulden 8. Marts 1906, viet 11. April 1927 i Tolstrup Kirke til Gdr. *Hans Sørensen* (født i Underup Kærsgaard 15. December 1898 (Forældre: Frederikke og Søren P. Sørensen i Underup). Astrid Baatrup var Elev paa Roskilde Højskole Sommeren 1927. 3 Børn: (a—c).

5a). *Ninna Marie Baatrup Sørensen*, født 22. Januar 1931, viet i Ejstrup Kirke 19. November 1950 til Møller *Einar Fønnesbech Nielsen* (født i Nim 11. Marts 1929). De har en Datter: *Kirsten Fønnesbech Nielsen* (født 24. Januar 1951).

5b). *Viggo Baatrup Sørensen*.

5c). *Søren Baatrup Sørensen*.

Tvillinger, født 11. August 1933.

Begge Tvillingsønnerne er optaget i Peder Skrams Tropp i Østbirk som Spejdere. Troppen hører under Ejer Bavnehøj-Division.

6). *Karen Marie Baatrup*, født i Skjoldelev 25. Juni 1912, viet i Ørritslev Kirke til Bagermester *Henry Viggo Huus Sørensen*, født i Hansted Sogn 8. Februar 1909. (Forældre: Marie og Christen Sørensen) Boede i Børkop, hvor Henry V. H. Sørensen døde 5. April 1944 og begravedes paa Gaverslund Kirkegaard). Karen M. Baatrup Sørensen flyttede derpaa et Aarstid til Odder, hvor hun havde en Detailhandel. Da denne ikke kunde gaa rejste hun til Horsens, hvor hun nu har en Cigarforretning. I Ægteskabet var der et Barn. (a):

6a). *Henry Huus Sørensen*, født i Gauerslund Sogn 12. September 1944.

7). *Ester Baatrup*, født i Lading Sogn 24. November 1913, viet 31. Oktober 1934 i Tolstrup Kirke til *Svend Aage Andersen*, (født 5. April 1909 i Tolstrup. Forældre: Jørgen Andersen og Hustru Johanne født Sørensen). Ægtefællerne bor i Aastrupgaard pr. Brædstrup og har 2 Børn (a—b):

7a). *Niels Jørgen Andersen*, f. i Ring-Føvling Sogn 12. Maj 1937.

7b). *Karen Johanne Andereen*, f. 28. Oktober 1939.

Svend Aage Andersen har været paa Vallekilde Højskole 1929—30. Overtog Aastrupgaard 1942. Oprettede i sin Egn et Læplantningslaug i 1938 og ved Hjælp af Hedeselskabet er der nu plantet 9 km løbende Hegn paa Gaardens Marker.

Under Verdenskrigen, den 28. August 1944, blev en engelsk Bombemaskine nedskudt paa Aastrupgaards Mark, 7 engelske Soldater mistede Livet. Af Maskinens Rester er der nu rejst et Kors med en Plade, hvorpaa de dræbtes Navne er indgraverede.

II.

Ane Kirstine Nielsen Baatrup.

Ane Kirstine er født i Kysing den 17. April 1871 af Forældrene Hans P. Nielsen og Kirsten Andersen. Blev 24. Maj 1895 viet i Saksild Kirke til *Peder Pedersen* (født i Fulden 28. Juni 1869. Søn af Jørgen Pedersen og Marie Kirstine født Andersen). Ægteparret har haft en Gaard i Fulden, men bor nu paa deres gamle Dage i Villa „Bo“ i Beder.

Peder Pedersen og hans Hustru har været et Par ualmindelig gode og stræbsomme Mennesker, der lever i Mindet om Slægtens Liv og Færden. Han fortæller, at han har gaaet i Seldrup Skole til Niels Baden, var paa Ask Højskole i Vinten 1886-87, aftjente sin Værnepligt som Infanterist i Aarhus (1890, laa i 6 Mdr.)

Efter endt Militærtjeneste overtog han sin Fødegaard i Fulden 1894. Købte i 1899 Fulden Mølle, som han drev sammen med Gaarden til 1914, da han solgte baade Møllen og Gaarden og købte Skibby Østergaard, hvor de boede til 1936, men da var de nok ogsaa trætte, de afstod Gaarden til en Søn og flyttede til Beder, hvor de købte det Hus, som de stadig bebor.

Foruden at overkomme et stort og omfattende Landbrugsarbejde fik Peder Pedersen ogsaa Tid til at lægge sine Kræfter i forskellige Tillidshverv. Der var Krummer i ham, og man kunde bruge ham i det offentlige Liv.

Han sad i Skolekommisionen fra 1900-09 og desuden i Beder-Malling Sogneraad fra 1903-1909. Men ogsaa Ane Kirstine maatte tage fat og gjorde det gerne, hun havde altid nok om Ørene baade ude og inde, vistnok en Arv fra sin Far, der overkom meget, naar det gjaldt Arbejde.

I Ane Kirstines og Peder Pedersens Ægteskab fødtes 7 Børn, som alle fik en omhyggelig Opdragelse. Man har ligesom Indtrykket af, at de er opdraget efter gammel Skik og Brug i Guds frygt og Nøjsomhed. Det var i alt Fald noget, de to gamle i Beder godt har kendt fra deres Barndomshjem. Nedenstaaende følger Børnenes Navne fra (1-7).

1. *Jørgen Baatrup Pedersen*, født i Fulden 26. Juni 1896, viet 11. November 1921 i Harlev Kirke til *Anna Christensen*, (født i Harlev 20. Februar 1896, Datter af Anna og Chr. Christensen, Harlevgaard). Jørgen Baatrup har været paa Roskilde Højskole og Malling Landbrugsskole, og aftjente sin Værnepligt ved Gardehusarregimentet i Kbhvn. under den første Verdenskrig. Købte i 1921 en Gaard paa 45 Tdr. Land i Hørslevbæk, som han drev til 1942, hvorpaa han købte en Ejendom paa 8 Tdr. Land. Denne sidste ejer og bebor han fremdeles.

Der er et Barn i Ægteskabet. (a):

1a). *Ketty Nygaard Pedersen*, født 1. Juli 1935 i „Alderslyst“.

2. *Peder Baatrup Pedersen*, født i Fulden, gift 4. Maj 1928 med *Magdalene Jensen*, fra Lyngaa (født 17. Marts 1907).

Kom i Handelslære i Aarhus 1914, var senere ansat i forskellige Firmaer, indtil han overtog Lederstillingen af A-S Peder Hansen, Skanderborg i 1925. Denne Forretning drev han til 1934, da han overtog sin nuværende Stilling som Leder af A-S Grenaa Korn- og Foderstof-forretning.

Har 4 Børn (a—d).

2a). *Kirsten Baatrup Pedersen*, født 5. Februar 1929 i Skanderborg. Kirsten tog Realskoleeksamen i Grenaa

og kom i Lære som Sølvsmed den 1. September 1946 hos kgl. Hofjuveler Hingelberg Aarhus, bestod sin Svendeprøve med Sølvmedalje 1. September 1950 og arbejder stadig i Firmaet.

2b). *Per Baatrup Pedersen*, født 10. Maj 1933 i Skanderborg. Efter at have taget Præliminæreksamen fra Trustrup Realskole 1949, blev han optaget i I. G paa Herlufsholm v. Næstved.

2c). *Ingrid Baatrup Pedersen*, født 4. Maj 1935 i Grenaa. Ingrid fik Mellemskoleeksamen 1. April 1950, blev samme Aar optaget i I. G paa Aarhus Kathedralskole.

2d). *Ellen Baatrup Pedersen*, født 27. Oktober 1936 i Grenaa, gaar i Skole samme Sted i 4. Mellem.

3). *Anders Baatrup Pedersen*, født i Fulden 31. Oktober 1901, viet 26. Maj 1928 i Bryrup Kirke til *Elna Bombolt* (født i Saaby, Yding Sogn, 6. Marts 1905, Datter af Marie og Mikkel Bomholt) 2 Børn (a—b)

3a). *Gerda Johanne Pedersen*, født i Skiby, Harlet Sogn 29. Juli 1929. Har gaaet i Harlev Skole, været paa Egaa Efterskole, haft Pladser paa forskellige Gaarde, og et Gartneri, været paa Rønshoved Højskole og Husassistenternes Fagskole i København, gennemgaaet et 3 Mdrs. Sykursus i Aarhus. Var paa Askov Højskole i Vinteren 1950-51, er for Tiden i England. (En glimrende Uddannelse for en ung Pige og et Eksempel for andre unge, der vil uddanne sig som vordende Husmødre).

3b). *Anna Marie Pedersen*, født 25. Juli 1930, død 20. Maj 1931 og begravet paa Harlev Kirkegaard.

Hvad gamle Peder Pedersen og hans Hustru, beskedne som de er, ikke har fortalt om deres Liv og Virke, det fortæller til Gengæld Sønnen, Anders, saa kønt og levende. Først fortæller han om sig selv, at han har gaaet 6 Aar i Seldrup Skole og 1½ Aar i Harlev, samt 5 Mdr. paa Beder Ungdomsskole, 10 Mdr. paa Vejlbj Landbrugsskole og 1 Aar som Trainkonstabel. Desuden har han tjent 6 Aar paa Gaarde, dels i Aarhusegnen, dels paa Fyn, Sjælland og Møen. Men saa var Anders Baatrup ogsaa parat til at begynde selv. At Anders bedst kan fortælle om sine Forældres Slid og Slæb paa Gaarden i Fulden og Skibby siger sig selv, idet han var mest hjemme hos dem og tog sin Tørn med dem.

Han forpagtede Gaarden i Skibby af sin Far fra 1928 til 1935, hvorefter han saa købte den og beholdt den til 1945, da han købte „Frøholm“ ved Ørsted. Anders Baatrup Pedersen siger saaledes om sine Forældre:

„Far købte Skibby Østergaard 1914. Den var da meget forsømt baade i Mark og Bygninger. Det første Aar maatte vi binde Havren med Halm, fordi vi ikke kunde faa Baand paa Grund af de mange Tidsler i Havremarken. Men Ukrudtet forsvandt snart, og Jorden blev bragt i Orden baade med Gødning, Mergel og Dræning. Flere Tønder Land indvandt ved Udgrøftning og Planering og faa Aar efter fik Far Præmie for Markbrug.

Ogsaa Bygningerne ofrede han meget paa; to Aar før han afstod Gaarden byggede han ny Kostald og Maskinhus, og desuden indrettede han den gamle Kostald til Svinestald.

Besætningen, hvoraf især Køerne i 1914 var meget ubetydelige, blev i Fars Tid ved Brug af gode Tyre, samt ved god Fodring og Pleje til en Besætning med god Ydelse og med mange kaarede Køer med en fin

Form og omtrent den dobbelte Vægt af dem, han overtog kun 14 Aar før.

Ja, det er nemt at komme efter en Far, der er saa virksom og en Mor, som er maaske endnu større. Hun er en ægte Baatrup, for de er efter min Mening meget flittige, nøjsomme og saa beskedne. Jeg vil haabe, disse Dyder vil følge vor Slægt.“

Hvad Anders Baatrup her skriver om sine Forældre kunde maaske staa som Rettesnor for fremtidige Slægter.

Har de unge haft et Par virksomme Forældre og set hvad Flid, Arbejde og Omtanke kan føre til, da har de faaet en Anvisning for Livet og maa bøje sig i dyb Taknemmelighed for de gamle. Saadanne gamle virksomme Folk kan nok blive trætte med Alderen, men Sindet er ungt og frisk, det ældes sjældent med en stærk Arbejdsindsats, det holdes netop frisk og glad og taknemmelig for at alt lykkedes saa godt. Saadanne gamle kan i deres Aftenstund se med klare Øjne mod Livets Afslutning, især naar de opdager, at Børnene følger i deres Spor. Det forekommer mig, der i vore Dage er for faa unge, der ret forstaaer at værdsætte de gamles personlige Indsats; men Baatrupslægtens unge kan man gennemgaaende ikke bebrejde noget i den Retning.

4). *Marie Kirstine Pedersen*, født i Fulden 16. April 1903, viet i Harlev 29. Juli 1926 til *Aksel Jørgensen* (født i Frøkjærsgaarden, Framlev Sogn 28. Juni 1896, døbt i Bering Valgmenighedskirke 2. August 1896. Forældre Karen Henriksen og Hans Jakob Jørgensen). Aksel Jørgensen var paa Ollerup Folkchøjskole 1915-16, samt paa Ladelund Landbrugsskole 1919-20. Aftjente sin Værnepligt ved Trainafdelingen i Købehvan fra 10. September 1917 til 3. Februar 1919. Hans Hustru var

paa Ollerup Gymnastikhøjskole Sommeren 1923 og Aarhusegnens Husholdningsskole August—September 1925. Aksel Jørgensen købte 1926 en Gaard i Lisbjerg (Matr. 17 a Lisbjerg. Areal 48 Td. Land. Pris 82,500 Kr.) Ægteparret har 4 Børn (a—d);

4a). *Gerda Jørgensen*, født i Lisbjerg 15. Juli 1927, gift 29 December 1949 med *Svend Aage Jacobsen* (født 13. August 1928 i Kibæk, Assing Sogn, Ringkøbing Amt). Har en Søn *Tage Jacobsen*, født 10. April 1950 i Lisbjerg. Gerda var paa Nordborg Slots Efterskole 1943.

4b). *Erna Jørgensen*, født i Lisbjerg 20. Juli 1930.

4c). *Hans Jørgen Jørgensen*, født i Lisbjerg 24. April 1934.

4d). *Henning Jørgensen*, født i Lisbjerg 26 November 1939.

5) *Henriette (Jette) Jensine Pedersen*, født i Fulden 23. Juni 1905. Viet 20. April 1928 i Harlev til *Jens Peter Jensen*, (født 19. September 1902 i Helstrup. Forældre: Ane og Carl Jensen, Helstrup). Var de første 2 Aar efter sit Giftemaal Forpagter af Stallinggaard, Harlev Sogn. 1930 overtog de Gaarden „Godthaab“ i Beder Sogn. J. P. Jensen har i Aarene, der er gaaet, forbedret Gaarden meget, har bygget ny Lade, udvidet Staldene og købt ca. 11 Td. Land Agerjord til sin Ejendom. — Der var i flere Generationer, ca. 150 Aar, ikke født Børn paa „Godthaab“. Dette har ikke Gyldighed længere, idet der nu findes 6 sunde raske Sønner. (a—f).

5a). *Carl Brandt Jensen*, født i Harlev 11. August 1929.

5b). *Per Brandt Jensen*, født paa Fødselsanstalten i Aarhus 8. Januar 1931, døbt i Beder 5. April 1931.

5c). *Jørgen Brandt Jensen*, født paa Fødselsanstalten i Aarhus 5. Maj 1933, døbt i Beder 11. Juni 1933.

5d). *Viggo Brandt Jensen*, født paa Fødselsanstalten i Aarhus 3. Marts 1937, døbt i Beder 11. April 1937.

5e) *Ole Brandt Jensen*, født paa „Godthaab“ 19. Oktober 1938, døbt i Beder 11. December 1938.

5f) *Svend Brandt Jensen*, født paa „Godthaab“ 23. August 1947, døbt i Beder 1947.

6). *Gerda Johanne Pedersen*, født 21. April 1907, døde 1. Juni 1923.

7). *Svend Aage Baatrup Pedersen*, født i Fulden 6. Marts 1914, viet 20. Maj 1939 i Børglum Klosterkirke til *Inger Marie Bundgaard Mortensen* (født i Skæve 25. Januar 1912. Datter af Proprietær Alfred Mortensen, Hjørring).

Svend Aage B. Pedersen var i Vinteren 1928-29 paa Egaa Efterskole, 1932-33 paa Ollerup Gymnastikhøjskole. Laa 6 Mdr. ved Hjælpetropperne 1935-36. Var paa Malling Landbrugsskole 1938-39. Overtog 1. April 1939 „Lindegaard“ pr. Mørke. Senere, den 20. Februar 1947, købte han „Østergaard“, Uggelbølle pr. Mørke. Ægteparret har 3 Børn (a—c);

7a) *Knud Aage Baatrup Pedersen*, født i Lime 12. August 1940.

7b) *Jørgen Baatrup Pedersen*, født i Lime 1. Juli 1943, død 29. August 1947.

7c) *Holger Baatrup Pedersen*, født i Lime 29. Juli 1946.

III

Anders Johannes Nielsen Baatrup.

Han er født i Kysing den 26. Oktober 1872 og døbt i Saksild 12. Januar 1873. Viet 19. November 1897 i Saksild Kirke til *Karen Marie Christensen* (født 14. April 1869 i Rudolfgaarden i Viby. Forældre: Gjertrud Andersdatter og Gdr. Chr. Mogensen. Døde i Ondrup 17. December 1933). A. Joh. Baatrup var i sin Ungdom Elev paa Malling Landbrugsskole og aftjente sin Værnepligt som Infanterist. Købte Gaarden i Ondrup 10. Oktober 1897 og havde den til 1. April 1926, da Gunnar Kristensen Baatrup overtog den. Har været i Hjælpekassens Bestyrelse, samt i Andelsmejeriet „Aaholm“'s Bestyrelse, desuden Formand i 25 Aar for Ondrup Brugsforening.

I Ægteskabet fødtes 2 Børn (a—b):

1) *Kirstine Baatrup*, født i Ondrup 22. August 1898. Viet 30. Juli 1924 i Odder Sognekirke til Gdr. *Lars Laurits Lassen* (født 15. November 1887 i Sandby, Haldum Sogn, Søn af Gdr. Lavs Peter Lassen og Hustru, Mikkeline Nielsine Rasmussen). Ingen Børn. Adresse: L. P. Lassen, Sandby, „Skovgaard“ pr. Hinnerup.

2). *Gunnar Kristensen Baatrup*, født i Ondrup 23. Februar 1902. Viet 6. Oktober 1925 i Viby Kirke til *Clara Amalie Clausen* (født i Aidt den 9. September 1906, Datter af Petrine og Hans Clausen). Som før omtalt overtog Gunnar Baatrup sin Faders Gaard i Ondrup 1. April 1926, men som han dog senere solgte. I Ægteskabet er der 2 Børn (a—b).

2a) *Else Karen Baatrup*, født i Ondrup den 8. Januar 1928. Har gaaet i Odder priv. Realskole, gik ud efter

trede Mellemskoleklasse. Har derefter uddannet sig i Husgerning.

2b) *Johannes Vagn Baatrup*, født i Ondrup 1. September 1929. Har gaaet i Odder priv. Realskole og taget Realskoleeksamen. Stod derefter i Lære som Maskinlærling hos Baden Petersen, Odder, og vil efter sin Læretid læse til Konstruktør eller Ingeniør.

IV. Karl Nielsen Baatrup.

Karl N. Baatrup, født i Kysing den 8. Januar 1876. (Søn af Kirsten og Hans Peter Nielsen, der døde i Slægtsgaarden henholdsvis 28. November 1927 og 6. April 1918). Karl Baatrup blev viet 17. April 1902 i Malling Kirke til *Karen Marie Poulsen* (født i Fløjstrup den 16. September 1877. Datter af Gdr. Søren Poulsen, Fløjstrup).

Karl Baatrup meddeler, at han har gaaet i Kysing Skole og været paa Malling Landbrugsskole i to Vintre. Har ikke, som alle sine Brødre, været Soldat, han trak Frinummer. Han har drevet Fødegaarden i Kysing fra 1902—1946. De første 5 Aar som Forpagter, i 39 Aar som Ejer af den gamle Slægtsgaard.

Ogsaa Karl Baatrup har man kunnet bruge i det offentlige Liv. Som den solide Mand han var, har han fra 1908 i mangfoldige Aar staaet som Medlem af Saksild-Nølev Sparekasse. Fra 1913—1921 var han Medlem af Saksild-Nølev Sogneraad og i samme Tidsrum været Medlem af Skolekommissionen. Formand i 4 Aar for

Kysing Fjords Pumpelag, og endelig siddet 15 Aar i Saksild Sogns Menighedsraad. — Karl Baatrup døde 17. November 1948.

I Ægteskabet fødtes 3 Børn:

1) *Hans Peter Nielsen Baatrup*, født i Kysing d. 3. April 1903. Viet 2. April 1933 i Hammel Kirke til *Thora Cecilie Thomasen*, (født i Farre Hede, Sporup Sogn, den 17. Marts 1903. Datter af Thomas Thomasen). 2 Børn (a—b).

1a) *Anna Maria Nielsen Baatrup*, født i Holmstrup 29. Maj 1933.

1b) *Inge Nielsen Baatrup*, født i Holmstrup 30. December 1936.

2) *Ane Kirstine Baatrup*, født i Kysing 19. August 1905. Husbestyrerinde i Sjelle.

3) *Anna Nielsen Baatrup*, født i Kysing 20. September 1908. Viet 14. Maj 1937 i Saksild Kirke til *Jens Laursen* (født i Onsted 12. Oktober 1907. Søn af Kirsten Marie og Niels Laursen, Onsted).

V. Frederik Nielsen Baatrup.

Han er født i Kysing 2. Oktober 1878, døbt i Sak-sild Kirke 28. November 1878. Viet 24. April 1902 i Trige Kirke til *Kristine Marie Mikkelsen Kaihøj* (født i Tilst 2. September 1882. Datter af Gdr. Mikkell Jensen Nielsen (Kajhøj) og Hustru Mette Marie født Christensen). Har gaaet i Kysing Skole. Aftjente sin Værnepligt som Feltartillerist fra 4. Juni 1898 til 30. Juli 1899. Var paa Ødum Landbrugsskole i Vinteren 1900-01. Medlem af Trige-Ølsted Sogneraad i 2 Perioder fra 1904-1908 og 1912-1916. Repræsentant i Hadsten Svi-neslagteri 1914-32, de sidste 10 Aar i Bestyrelsen. Taksationsmand i Brandforsikringsselsk. „Vermund“ fra dets Stiftelse 1904 til Dato. Medlem af Elektricitets-selskabet „Arke“s Repræsentantskab fra 1922, derefter i Forretningsudvalget fra 1937 til Dato. Formand i Trige Brugsforening fra 1930-36. Overtog Svigerfaderens Gaard, „Mølagergaard“ i Trige 1902. Gaarden, der er paa 59 Td. Land Agerjord og 6 Td. Land Skov, solgtes i 1944. Derefter købte Frederik Baatrup Villa „Højbo“ beliggende i Trige ved Landevejen.

Ægteparret havde ikke selv Børn, men adopterede en lille Pige, der fik Navnet:

1) *Laura Kristine Kaihøj Baatrup*, født 27. Juni 1912 i Hansted. Døbt i Hansted Kirke 11. August 1912, adopteret samme Aar i Julen (1912) af Kristine og Frederik Baatrup i Trige.

Adoptionsbevillingen udstedt 14. November 1913 med Ret til Navnet Baatrup.

Viet 24. Oktober 1935 i Trige Kirke til Smedemester *Søren Frederik Holm*, Grundfør (født 12. April 1904 i

Grundfør, Søn af Smedemester Rasmus Holm og Ma-
ren Holm, født Brandt). 2 Børn: (a—b).

1a) *Lars Friis Holm*, født 22. Oktober 1939.

1b) *Mogens Rasmus Holm*, født 10. Februar 1941.

VI

Karen Nielsen Baatrup.

Er født i Kysing, Saksild Sogn, 16. Juli 1880. Datter af Gdr. Hans Peter Nielsen Baatrup og Hustru Kirsten, født Andersen. Viet 7. Maj 1902 i Saksild Kirke til Gdr. *Valdemar Jensen* (født i Gjesing, Fruering Sogn 10. November 1876. Søn af Gdr. Rasmus Jensen og Hustru Hansine). Døbt i Fruering Kirke 9. Januar 1877. Valdemar Jensen har gaaet i Gjesing Skole, konfirmeret i Fruering. Var Vinteren 1897-98 Elev paa Ry Højskole og forøvrigt uddannet ved Landvæsenet. Købte 1902 den Gaard i Nølev, „Nølev Toftegaard“, som han ejer endnu. Den er paa 26¹/₂ Td. Land, hvortil han senere købte et Areal paa 7 Td. Land, saa Gaarder har nu et Tilliggende af 18,50 ha.

Valdemar Jensen er en Mand, der er meget benyttet i det offentlige Liv. Hans rolige og besindige Maade at tage Tingene paa har dels givet ham en Mængde offentlige Hverv, dels mangfoldige Venner. Med Undtagelse af 4 Aar har han siddet i Saksild-Nølev Sogneraad helt fra 1909 og sidder der stadig. Han har sine Sognefolks allerstørste Tillid, hvilket de 26 Aar som Formand og 11 Aar som Næstformand bærer stærkt Vidnesbyrd om. I 20 Aar har han siddet som Medlem af sit Sogns Sko-

lekommission, og har i flere Perioder været Medlem af Saksild-Nølev Menighedsraad og er nu dets Kasserer og Kirkeværge. Uden for sit Sogn er han en meget kendt Skikkelse i forskellige Hverv. Ejendomsskyldvurderingsmand fra ca. 1922 og er det stadig. Aarhus Amtsraad har benyttet ham til forskellige Hverv, bl. a. til „Umyndiges Midler“. Medlem af det Nævn, der behandler Andragender om Tilskud fra den fælleskommunale Udligningsfond til visse kommunale Arbejder i Aarhus Købstad og Aarhus Amtsraadsreds. Medlem af Tilsynsraadet for Amtsarbejdsanvisningskontoret i Aarhus (Valgt af Amtsraadet). Formand for Beskæftigelsesudvalget indtil 1. Juni 1943. Medlem af Aarhus Amts Sogneraadsforenings Bestyrelse fra 1933. Medlem af Odder Dagblads Bestyrelse. Medlem af Repræsentantskabet for Odder Landbobank. Medlem af Boulstrup og Omegns Elektricitetsselskabs Bestyrelse fra det blev startet, samt af Fælleskraftstationens Bestyrelse. Fra 1935—41 Medlem af Hads-Ning Herreders Jernbanes Bestyrelse og nu Revisor i samme. Valgt som Ministeriets Repræsentant i Tilsynsraadet for Saksild-Nølev Sognes Sparekasse. I Andelsforetagender nævnes han som Formand for Assedrup Andelsmejeri i 10 Aar, Medlem af Dansk Andels-Kulforretnings Repræsentantskab og Bestyrelse (vist fra 1922). Formand for Nølev Sogns Foderstofforening og Medlem af Bestyrelsen for Hads Herreds Pakhusforening.

Som man ser, en stor og smuk Buket af Tillidshverv, man forstaar bare ikke, at han kan overkomme det store Arbejde at sætte sig ind i saa mange Hverv. Og mærkelig nok, man synes ikke, han har særlig travlt, han har Tid til at snakke og at gøre en Ting færdig, før han forlader den. — Personlig siger han: „Aarene fra jeg begyndte selvstændigt og indtil Verdenskrigens

Begyndelse 1914 var nogle gode Aar for Landbruget, ligeledes var Sogneraadsarbejdet forholdsvis let, men med Verdenskrigen skete der en Omvæltning, idet Pengene flød alt for rigeligt, og det skabte megen Usundhed med sig. Det var ikke Meningen, jeg vilde vedblive at arbejde med de kommunale Sager, jeg var Landmand og vilde helst ofre mine Kræfter ved Landbruget. I 1917 kunde jeg sige nej til at lade mig genvælge, men saa fik jeg saa kraftige Opfordringer, at jeg lod mig overtale til at fortsætte, da det ikke var saa let for en ny Mand at sætte sig ind i alle de Forordninger, der var paa dette Tidspunkt.

Da jeg i 1909 blev valgt som Medlem af Sogneraadet, var Morten A. Lillemoes, Rude, Formand, en Mand, jeg kom til at sætte stor Pris paa for hans solide og retskafne Væsen. Fra 1909—25 har jeg arbejdet sammen med mange Mænd indenfor Sogneraadet, og de var alle gode og prægtige Mennesker, hvorfor Arbejdet følte let; naar der er et godt Samarbejde, er det ogsaa til Gavn for Kommunen.

Hvis jeg skal fremdrage noget indenfor mit kommunale Arbejde, der særligt har min Interesse, saa er det Skolevæsenet og dermed Børnenes Opdragelse og Lærdom. Efterhaanden fik jeg Interesse for Kommunens Styrelse og har efter Evne ofret mit Arbejde derpaa.“

Naar Valdemar Jensen har kunnet paatage sig saa meget Arbejde udadtil, er Grunden uden Tvivl den, at hans Hustru har kunnet magte og klare Hjemmets Virke baade inde og ude.

I Karen Nielsen Baatrup og Valdemar Jensens Ægteskab fødtes 3 Børn (1—3).

1) *Hansine Kirstine Jensen*, født 27. Marts 1903 i Nølev. Viet 9. December 1926 i Nølev Kirke til *Søren Thomsen*

(født 20. December 1900 i Thorsted. Søn af Gaardejer Thomas Chr. Thomsen og Hustru, Oline Kirstine, født Sørensen). Søren Thomsen og Hustru købte i 1926 Ejendom i Gjettrup (Thy), solgte den i 1937, hvorefter de overtog Søren Forældres Gaard i Vesterby pr. Vestervig (Thy), boede der til 1948, men opgav saa denne Ejendom og flyttede til Nølev, hvor de overtog Hansines Fødehjem, „Nølev Toftegaard“.

Har 11 Børn (a—k).

1a) *Børge Verner Thomsen*, født 6. Oktober 1927 i Gjettrup. Viet 4. Februar 1951 til *Olga Svejbæk* (født i Odder 18. Oktober 1929, Datter af Laurits Svejbæk og Hustru, Kirstine, født Hansen, Odder). Børge Thomsen er Landpost og bor i Beder.

1b) *Bent Holger Thomsen*, født 7. Oktober 1928 i Gjettrup. Var Garder som Soldat.

1c) *Svend Aage Thomsen*, født 16. December 1929 i Gjettrup. Viet 4. Juni 1951 til *Else Marie Balsby* (født 3. September 1931 i Gundtoft, Thy, Datter af Gaardejer Jens Balsby og Hustru, Kirstine, Gundtoft). Svend Aage Thomsen er Snedker og bor i Bramminge.

1d) *Ellen Margrethe Thomsen*, født 4. December 1930 i Gjettrup.

1e) *Anna Lise Thomsen*, født 22. Januar 1933 i Gjettrup.

1f) *Leo Thomsen*, født 12. Februar 1934 i Gjettrup.

1g) *Vera Thomeen*, født 27. Februar 1936 i Gjettrup.

1h) *Betty Thomsen*, født 23. Juli 1937 i Vesterby.

1 i) *Ingrid Thomsen*, født 28. Januar 1942 i Vesterby.

1j) *Ruth Thomsen*, født 13. December 1943 i Vesterby.

1k) *Ester Thomsen*, født 1. April 1947 i Vesterby.

2). *Rasmus Peter Jensen*, født 3. Januar 1906 i Nølev og opholder sig i Hjemmet.

3). *Edith Marie Jensen*, født 11. November 1912. Medhjælper i Huset.

Hans Peter Nielsen og Kirsten Andersens Efterkomere blev mangfoldige og en dygtig Slægt, der baade ved Initiativ og Indsigt har gjort sig bemærket paa de Steder, hvor de har bosat sig. En kraftig Slægt, der har været trofast i det Arbejde, de har holdt af. Soliditet og Redelighed har været Slægtens Karaktertræk. De fleste af Baatrup'erne har tjent Kongen, adskillige endog som Garder, et Vidnesbyrd om deres Rankhed og Kraft. Mange af Slægten har søgt aandelig Næring og Dygtighed paa vore Efterskoler, Højskoler og Landbrugsskoler. Ikke saa underligt, at Baatrupslægten blev en Slægt med Virksomhedstrang i sig.

